

ønskede at gennemføre i de pagagældende Forhold. Det har nemlig altid været anset for rigtigt — og det er rigtigt —, at de, der i Princippet ville gaa en anden Vej end den, som forffjellige andre Medlemmer gaa, eller den, som hele Rigsdagen gaar, ikke ville udrette Noget ved stadig blot at sige Nei, men at de ville gavne de Principer, som de hylde, forsaavidt de fortjene at gennemføres, ved at bringe dem frem til Forhandling. Nu er dette Forslag her fremkommet, men jeg skal ikke opholde mig meget længe derved. Det efterlader for mig saa mange Tvivl, at jeg tror, at det, hvis det ikke, forsaavidt det kommer til anden Behandling, bliver forøget med en hel Række nye Paragrapher, ikke vil være klart for Thingets ærede Medlemmer, hvad der søges gennemført derved. Ved første Diefast synes det jo, som om det ærede Medlem ønsker, at der ikke længere skal ansættes Præster her i Landet som Statsembedsmænd, og dette kan jo være tiltalende for Mange. De, som ønske, at Menighederne skulle have deres fulde Frihed i kirkelig og kristelig Henseende, maa sige: „Ja, dersom Menighederne ville gaa den Vej og selv antage og lønne deres Præster, kan det jo være meget rigtigt“; men jeg ser ikke Andet, end at det ærede Medlem derhos vil have, at de Indtægter, som hidtil ere tillagte Præsteembederne, skulle tilfalde Overlærerne. Jeg synes dog, at det er en temmelig høi Løn for en Overlærer med 12 Timers ugentlig Undervisning, og det ærede Medlem pleier heller ikke at ville lønne Embedsmænd saa høit. At lønne 12 Timers ugentlig Undervisning af den konfirmerede Ungdom med den rige Løn, er allerede en Anstødssten for mig, og dertil kan jeg ikke være med. Det ærede Medlem siger i sin Anmærkning til Lovforslaget, at han mener, at Ministeren kan henlægge de Ansøgninger, der maatte indkomme fra theologiske Kandidater, naar de ikke ere villige til at modtage Ordination i Følgekirken; men jeg skal gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at han ikke siger, at disse Overlærerembeder ikke skulle kunne søges af Andre end af dem, der hidtil have kunnet søge Præstefald. Overlærerposter maa kunne søges, hvad enten den

Bedkommende har theologisk Examen eller ikke; vore Overlærere behøve ikke at have theologisk Examen. Jeg sætter nu, at der indkommer endel Ansøgninger fra Folk, som ikke ere theologiske Kandidater, men efter det ærede Medlems eget Forslag maa Ministeren ikke henlægge flere Ansøgninger, end at der bliver 9 tilbage. Jeg tænker mig, at der er indkommet 9, 10 eller 11 Ansøgninger; Ministeren maa ikke lægge flere bort, end at der er 9 tilbage, men af disse 9 kan let Halvdelen eller flere være Folk, som ikke ere theologiske Kandidater, og naar Menigheden kommer til at vælge mellem disse, kan det saare let være, at der kan være en Menighed, som siger: Vi ville hellere have en Overlærer, der ikke er theologisk Kandidat, thi han kan være fordærvet paa Universitetet; vi ville hellere have en Mand, der slet ikke har været paa Universitetet, thi han er mere tjenlig for vore Børn, og de kunne da lægge an paa at vælge en Overlærer, der ikke er theologisk Kandidat. Dette kan Ministeren ikke forhindre efter dette Lovforslag. Hertil kommer desuden, at om Menigheden ogsaa fik til Overlærer en theologisk Kandidat, der var villig til at modtage Ordination, var det slet ikke sagt, at han, dersom Menigheden ønskede at benytte deres Overlærer som Præst, vilde overtage det forøgede Arbejde uden en yderligere Godtgjørelse. Han vilde maasse sige: Jeg vil meget gjerne paatage mig dette Gjern, men I maa da give mig saa og saa Meget derfor, og uagtet han for Ministeren har erklæret, at han var villig til at modtage Ordination, kunde han ogsaa sige: Jeg vil ikke udføre præstelige Forretninger for Eder; der staar ikke Noget om, at han skulde være tvungen dertil. Hvorledes jeg end ser paa alle disse Bestemmelser, finder jeg, at der er en saa gennemgaaende Uklarhed i det Hele, at jeg slet ikke paa nogen Maade veed, hvad det ærede Medlems virkelige Mening er. Det Maskineri, som det ærede Medlem bringer i Forslag, og som kan være fuldkomment paa sit Steb, naar der er Spørgsmaal om at ansætte Præster, forekommer mig at være altfor stort, naar der kun er Spørgsmaal om at ansætte en Overlærer, der skal give 12 Timers ugentlig Undervisning; der er opstillet et alt-